

عکس: president.ir

«ایران» تحرکات بغداد در رابطه بین ایران و آمریکا و مدیریت تحولات جدید خاورمیانه را بررسی می کند

عراق میانجیگر

سیاست خارجی

رضاعتالی پور

روزنامه نگار

آغاز به کار دولت دوم «دونالد ترامپ» رئیس جمهوری آمریکا درحال اجراست. وجه پررنگ این نقش آفرینی معطوف تلاشی می شود که بویژه در زمینه تبادل پیام میان ایران و آمریکا به جریان افتاده است. جندی پیش بود که «فؤاد حسین»، وزیر خارجه عراق در جریان سفر اخیر خود به انگلیس، درگفت و گو با روتترز با اشاره به «سابقه عراق در میانجیگری قبلی بین عربستان سعودی و ایران که راه را برای عادی سازی روابط آنها در سال ۲۰۲۳ باز کرده»، بر آمادگی بغداد برای پیوند یک مسیر دیپلماتیک مستقل با هدف کمک به کاهش تنش ها بین واشنگتن و تهران تأکید کرد.

رهبان عراق بر این باورند که بهبود روابط بین ایران و آمریکا می تواند به اهداف توسعه ای و ثبات سیاسی در عراق کمک کند. همین امر سبب شده تا نخست وزیران عراقی بخصوص در یک دهه اخیر در مقاطع مختلف نقش میانجی بین ایران و آمریکا را برای دولت خود تعریف کنند

این تأکید در روند تلاش دیپلماتیک برای حل بحرانی است که اثرات آن به خصوص در ۲ دهه گذشته بر بغداد نیز اثرگذار بوده است. به عبارت دیگر انگیزه های دولت عراق برای ورود به این عرصه تحت تأثیر روندهای داخلی، جهانی از جمله ایالات متحده آمریکا قابل بررسی است. رهبان عراق بر این باورند که بهبود روابط بین ایران و آمریکا می تواند به اهداف توسعه ای و ثبات سیاسی در عراق کمک کند. همین امر سبب شده تا نخست وزیران عراقی بخصوص در یک دهه اخیر در مقاطع مختلف نقش میانجی بین ایران و آمریکا را برای دولت خود تعریف کنند؛ روندی

که در دولت «محمد شیاع السوداني» به طور ویژه در پیش گرفته شده است و اکنون بغداد در فضای سیاسی منطقه، متأثر از روی کار آمدن دولت دوم ترامپ، سقوط دولت بشار اسد در سوریه و آینده پر تنش شامات و توافق آتش بس بین حماس و رژیم اسرائیل سعی دارد تا هدف گذاری موفقی در تنظیم روابط ایران و آمریکا داشته باشد. در این بین، نقطه امید «السودانی» به پیشبرد موفقیت آمیز این راهبرد، اشتراک نظر ایران و آمریکا بر «ضرورت ثبات سیاسی و امنیتی در عراق» است. به دیگر سخن اگرچه موضوع پرونده هسته ای بیش از ۲ دهه اصلی ترین عرصه تقابل و تنش بین ایران و آمریکا بوده است، اما عراق ظرفیت میانجیگری خود را در حل و فصل موضوعات سیاسی منطقه ای می بیند تا از پس آن امنیت و ثبات داخلی خود را تقویت کند.

آتش بس در غزه و سرنوشت گروه های مقاومت عراق

تقریباً یک هفته قبل از مصاحبه وزیر خارجه عراق با روتترز، رسانه های منطقه همزمان با سفر نخست وزیر عراق به تهران با برجسته کردن «درمان گذاشتن دیدگاه ترامپ درباره آینده گروه های مقاومت در عراق با ایران»، به این موضوع اشاره کردند که ترامپ درصدد این است که با حذف گروه های مقاومت از روند سیاسی و امنیتی عراق، امنیت اسرائیل را تضمین کند. این مباحث در شرایطی مطرح شد که گروه های مقاومت عراق از زمان آغاز جنگ غزه پشتیبانی حداکثری عملیاتی و نظامی از حماس و حزب الله داشتند و عملیات های مشترکی را در این چهارچوب صورت دادند. با این حال اگرچه به نظر می رسد تحت تأثیر آتش بس غزه اقدامات این گروه ها علیه اسرائیل فروکش خواهد کرد و دولت «السودانی» با دست بالا پیرامون سرنوشت این گروه ها با ایران مذاکره خواهد کرد اما واقعیت این است که دامنه اختلافات مقاومت سخت ترین عرصه میانجیگری عراق بین تهران و واشنگتن خواهد بود. هرچند که دولت عراق نیز ماهیتاً علاقه مند است که گروه های مقاومت را به طور کامل ذیل دولت قرار دهد.

سوریه پسا اسد عرصه جدید رقابت یا همکاری ایران و آمریکا

بیش از ۶۰۰ کیلومتر مرز مشترک عراق با سوریه سبب شده تا دولت مردان بغداد این موضوع را مدنظر داشته باشند که ثبات در سوریه امری ضروری برای حفظ امنیت در عراق است؛ واقعیتی که پشتوانه تاریخی آن تحولات سال ۲۰۱۴ سوریه و شکل گیری داعش در منطقه شامات است. اگرچه بغداد وجود دولت «اسد» را در همسویی با ایران و محور مقاومت همراستا با منافع خود ارزیابی می کرد اما کنشگری مقامات عراقی بعد از سقوط دولت دمشق و اعزام هیأت سیاسی امنیتی به مدیریت «حمید الشطری» به دمشق در منظور دیدار با «ابومحمد الجولانی» نشان داد امنیت، کماکان ملاحظه اصلی عراق در تعریف روابط با سوریه است. از این رو میانجیگری بین ایران و آمریکا در پرتو تحولات جاری در سوریه نیز حول همین مفهوم قابل درک است. مقامات بغداد با بهره گیری از تجربه موفق جنگ ایران و آمریکا علیه داعش در عراق امیدوارند که با ایجاد پیوند بین منافع تهران، واشنگتن و بغداد بر سر این موضوع، زمینه ساز همکاری طرفین شوند.

حائلی برای فشار حداکثری

به نظر می رسد راهبرد فشار حداکثری شبیه به آنچه در دولت اول ترامپ علیه ایران اعمال شد، در دولت دوم او نیز تداوم یابد. چه اینکه بلومبرگ اخیراً در گزارشی با بررسی دستور کار تیم سیاست خارجی ترامپ که از منابع آگاه به دست آورده بود، به این نتیجه رسیده است که «توافق عمومی میان مشاوران کلیدی ترامپ وجود دارد که به یک استراتژی فشار حداکثری کامل علیه تهران بازگردند». این امر به منزله تشدید تنش ها بین ایران و آمریکا است و در این بین بغداد درصدد خواهد بود تا با تعدیل این روند از کشیده شدن دامنه اختلافات ایران و آمریکا به عراق جلوگیری کند. آنچه مسلم است دولت عراق در پی این است که با موازنه روابط بین ایران و آمریکا از ظرفیت های دو کشور در منطقه و سطح بین الملل بهره مند شود.

سیگنال های مثبت بغداد به تهران و واشنگتن

دولت بغداد بعد از انتخاب «دونالد ترامپ» در آمریکا، مجموعه اقدامات جدیدی را در پیش گرفت که در سه محور قابل بررسی است: اول اینکه «محمد شیاع السوداني»، نخست وزیر عراق بدون هیچ توضیحی توافق ۱۲ میلیاردی با چین را تعلیق کرد؛ اقدامی که از این مهم حکایت می کرد که دولت بغداد برای آمدن «ترامپ» آماده می شود. «السودانی» حتی پروژه های تجاری را که برای بغداد و پکن تعریف شده بود، صرفاً به سمت ساخت مدارس و فضاها عمومی و شهرسازی هدایت کرد و نشان داد وجه همکاری های دولت او با پکن، تجاری و سیاسی ندارد. این درحالی است که عراق در پروژه «یک کمربند- یک جاده» چین مشارکت نداشت. با این حال شاهد بودیم که صادرات نفت عراق به چین بر مبنای نفت در مقابل پروژه های توسعه ادامه پیدا کرد. بنابراین به نظر می رسد «السودانی» مرزی را برای نزدیک شدن به شرق باز گذاشته، اما در عین حال اقدامات مبتنی بر تقویت رابطه با ایالات متحده است. مسأله دیگر اینکه، نخست وزیر عراق هیأت های امنیتی را که در دوره «مصطفی الکاظمی»، نخست وزیر پیشین عراق مستقر و بسیار به آمریکا نزدیک بودند، بازگرداند. از جمله «حمید الشطری» را که پیش از این، رئیس سازمان امنیت ملی بود و نزدیکی بسیار زیادی به آمریکا داشت، بازگرداند و به عنوان رئیس دستگاه اطلاعاتی عراق منصوب کرد. از این رو به نظر می رسد، «السودانی» به طور کامل آماده استقرار «ترامپ» در کاخ سفید است.

دولت بغداد همچنین معتقد است، اگر تحولات سوریه و سقوط بشار اسد رخ نمی داد، امکان داشت رهبران مقاومت عراق به طور جدی هدف قرار گیرند. بویژه که برخی محافل و شبکه های اسرائیلی تهدیدات وجودی را مطرح کرده بودند. به همین دلیل بغداد بخشی از رهبران مقاومت را به خارج از عراق منتقل کرد اما بعد از تحولات سوریه، تهدیدات علیه این جریان ها برطرف شد. «السودانی» بر همین اساس تصمیم گرفت فعالیت گروه های مقاومت را کاهش دهد به این ترتیب که «حشد شعبی» به عنوان یکی از عناصر اصلی دفاعی کشور فعالیت خود را ادامه دهد اما فعالیت گروه هایی مثل «کتابت حزب الله»، «جنبش نجبا» و «کتابت سیدالشهدا» محدود شود. دولت بغداد رویکردی را برگزید که بر مبنای اجتناب از تبدیل هر موضوعی به بحران ملی و منطقه ای بود. اقداماتی که دولت عراق در راستای میانجیگری میان ایران و آمریکا پس از انتخاب دوباره «ترامپ» در پیش گرفته نیز فارغ از سیاست اجتناب از بحران نیست. به نظر می رسد، «السودانی» عزم جدی برای توافق میان تهران و واشنگتن دارد تا جایی که آماده است خود را وجه المصلحه این معامله قرار دهد و حتی حدود و ثغوری برای نفوذ ایران در عراق و همچنین نفوذ آمریکا در عراق تعیین کند. به هر روی، عراق پیش تر تجربه موفقی هم میان ایران و عربستان داشته است، چنانکه اولین دور این مذاکرات در خانه آقای «الکاظمی» انجام شد. در شرایط کنونی هم به نظر می رسد، قصد به تسهیل رساندن مسیر کاهش تنش میان ایران و آمریکا در دولت عراق جدی است. هرچند این کشور نمی تواند نقش ویژه ای در این پرونده که تکیه اصلی آن بر پرونده هسته ای است، ایفا کند اما از آنجا که دولت کنونی بغداد ارتباط حسنه ای با تهران و واشنگتن دارد، در صورتی که تعاملی در رابطه با عراق و سوریه شکل گیرد، می تواند در زمینه منطقه ای نقش گسترده تری ایفا کند.

یادداشت

علی بیدرو پژوهشگر مسائل عراق

تالار مبادلات و سرمایه گذاری املاک رضوی

به اطلاع می رساند شرکت **مدیر رضوی** در نظر دارد تعدادی از قطعات و آپارتمان های خود، در سطح شهر مشهد را طبق لیست ذیل از طریق مزایده عمومی در سالن واگذاری دارایی های معاونت املاک و اراضی بنیاد بهر هوری موقوفات آستان قدس رضوی با شرایط ویژه واگذار نماید. لذا متقاضیان محترم جهت شرکت در مزایده می توانند در روزهای یکشنبه مورخ ۱۳۰۰/۱۰/۱۴ الی چهارشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۴ از ساعت ۹ الی ۱۳ به محل سالن مزایده واقع در مشهد خیابان حر عاملی - بین حر عاملی ۶۳ و ۶۵ تالار مبادلات املاک و مستغلات معاونت املاک و اراضی بنیاد بهر هوری

موقوفات آستان قدس رضوی مراجعه نموده و پیشنهادات خود را ارائه دهند، ضمناً متقاضیان محترم جهت کسب اطلاعات بیشتر می توانند به آدرس اینترنتی: Amalak.razavi.ir مراجعه و با شماره های: ۰۹۱۵۵۱۷۶۵۸۱ - ۰۵۱ - ۹۱۰۰۰۸۰۰۳ تماس حاصل فرمایند.

یادآور می گردد در صورت عدم انجام هر یک از تعهدات از سوی برندگان به شرح مندرج در برگ شرایط مزایده سالن واگذاری، شرکت می تواند ضمن ابطال واگذاری، سپرده شرکت در مزایده را بدون هیچ تشریفات راساً ضبط و وصول نماید. همچنین شرکت در قبول و رد هر یک یا تمام پیشنهادات مختار است.

قطعات اراضی شهر رضویه

ردیف	شماره قطعه	شماره بلوک	محدوده	کاربری	مساحت متر مربع	وضعیت پروانه	قیمت پایه (ریال) متر مربع	سپرده شرکت در مزایده (ریال)	شیوه پرداخت حقوقات
۱	۸۰۰	*	شهرک رضویه	مسکونی - متوسط	۳۰۰	ندارد	۹۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۴۰ درصد نقد الباقی اقساط یک ساله
۲	۸۰۱	*		مسکونی - متوسط	۳۰۰	ندارد	۹۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۴۰ درصد نقد الباقی اقساط یک ساله
۳	۸۰۲	*		مسکونی - متوسط	۳۰۰	ندارد	۹۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۴۰ درصد نقد الباقی اقساط یک ساله
۴	۸۰۳	*		مسکونی - متوسط	۳۰۰	ندارد	۹۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۴۰ درصد نقد الباقی اقساط یک ساله
۵	۸۰۴	*		مسکونی - متوسط	۳۰۰	ندارد	۹۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۴۰ درصد نقد الباقی اقساط یک ساله
۶	۸۰۵	*		مسکونی - متوسط	۳۰۰	ندارد	۹۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۴۰ درصد نقد الباقی اقساط یک ساله
۷	۸۰۶	*		مسکونی - متوسط	۳۰۰	ندارد	۹۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۴۰ درصد نقد الباقی اقساط یک ساله
۸	۸۰۷	*		مسکونی - متوسط	۲۹۶ / ۹۴	ندارد	۱۱۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۴۰ درصد نقد الباقی اقساط یک ساله

آپارتمان های واقع در بلوار کوثر ۷ - لاله هشت قطعه سوم از سر نبش

ردیف	شماره قطعه	شماره بلوک	محدوده	کاربری	مساحت متر مربع	وضعیت پروانه	قیمت پایه (ریال) متر مربع	سپرده شرکت در مزایده (ریال)	شیوه پرداخت حقوقات
۱	طبقه اول	۶۹/۱	بلوار کوثر - خیابان لاله	مسکونی	۱۸۷	دارد	۹۲۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۵٪ ارزش ملک	۵۰ درصد نقد الباقی اقساط یک ساله

آپارتمان های واقع در بلوار سجاد بنش ۸

ردیف	شماره قطعه	شماره بلوک	محدوده	کاربری	مساحت متر مربع	وضعیت پروانه	قیمت پایه (ریال) متر مربع	سپرده شرکت در مزایده (ریال)	شیوه پرداخت حقوقات
۱	طبقه دوم	قطعه ۹ بلوک ۱-۵۶	بلوار سجاد (بنفشه) طبقه دوم واحد جنوبی	مسکونی	۱۵۰	دارد	۱ / ۲۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۵٪ ارزش ملک	۵۰ درصد نقد الباقی اقساط یک ساله
۲	طبقه پنجم	قطعه ۹ بلوک ۱-۵۶	بلوار سجاد (بنفشه) تک واحدی	مسکونی	۳۶۰	دارد	۱ / ۲۵۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۵٪ ارزش ملک	۵۰ درصد نقد الباقی اقساط یک ساله